

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Avaldamismärge:

Teede- ja Sideminister
määrus
algtekst
RTL 1994, 37,

Ohtliku kauba sadamas vastuvõtu, töötlemise, hoiustamise ja väljastamise eeskirja kinnitamine

Vastu võetud 17.05.1994 nr 25

Seoses vajadusega reglementeerida sadamates ohtliku kauba vastuvõttu, töötlemist, hoiustamist ja väljastamist määran:

1. Kinnitada juurdelisatud «Ohtliku kauba sadamas vastuvõtu, töötlemise, hoiustamise ja väljastamise eeskiri» ja kehtestada see 1. juulist 1994. a.

2. Veeteede Ametil:

- 1) välja töötada käesoleva määruse punktis 1 nimetatud eeskirjast tulenevad muud õigusaktid ja esitada need ettenähtud korras ministereeriumile kinnitamiseks.
- 2) korraldada järelevalve «Ohtliku kauba sadamas vastuvõtu, töötlemise, hoiu ja väljastamise eeskirja» nõuete täitmise üle sadamates.

Teede- ja sideminister **Andi MEISTER**

Kinnitatud
teede- ja sideministri 17. mai 1994. a määrusega nr 25

Ohtliku kauba sadamas vastuvõtu, töötlemise, hoiustamise ja väljastamise eeskiri

1. Üldsätted

1.1. Ohtliku kauba sadamas vastuvõtu, töötlemise, hoiustamise ja väljastamise eeskiri (edaspidi *eeskiri*) on raameeskiri, mida kohaldatakse iga sadama suhtes, mis tegeleb punktis 1.3 nimetatud ohtliku kaubaga, sõltumata selle sadamaettevõtlus- ja omandivormist, ohtlikku kaupa käsutama volitatud isiku või tema esindaja suhtes, ohtliku kauba sadamasse veoga jasadamast väljaveoga tegeleva isiku või tema esindaja suhtes ning ohtlikku kaupa vedava laeva omaniku või tema esindaja suhtes.

Eeskirjast juhitudakse siis, kui ohtlik kaup tuuakse sadamasse laeva või/ja sadama omatarbeks.

1.2. Eeskirjas kasutatakse järgmisi lühendeid ja mõisteid:

BC Code (*Code of Safe Practice for Solid Bulk Cargoes*) – tahkete puistekaupade veo ohutuseeskiri. Ohtlikud puistekad koos oma koodinumbriga – BC no. on loetletud lisan B (*Appendix B*). Alates 1. jaanuarist 1993. a. on BC Code kasutusel riikliku eeskirjana.

BCH Code (*Code for the Construction and Equipment of Ships Carrying Dangerous Chemicals in Bulk*) – ohtlike kemikaalipuiste- või vedellastina vedavate laevade tarindite ja seadmeteeeskiri, mida kohaldatakse enne 1. juulit 1986. a. ehitatud laevade suhtes.

EmS no. (*Emergency Procedures Number*) – hädaolukorras tegevuse eeskirja number, mis on antud IMDG Code lisakõite (V kõide) 1. osas.

Gas Carrier Code (*Code for the Construction and Equipment of Ships Carrying Liquefied Gases in Bulk*) – veeldatud gaasvedavate laevade tarindite ja seadmete eeskiri, mida kohaldatakse enne 1. juulit 1986. a. ehitatud laevade suhtes.

IBC Code (*International Code for the Construction and Equipment of Ships Carrying Dangerous Chemicals in Bulk*) – rahvusvaheline eeskiri ohtlike kemikaalipuiste- või vedellastina vedavate laevade tarindite ja seadmete kohta. Seda eeskirja kohaldatakse 1. juulit 1986. a. või hiljem ehitatud laevade suhtes.

IGC Code (*International Code for the Construction and Equipment of Ships Carrying Liquefied Gases in Bulk*) – rahvusvaheline eeskiri veeldatud gaase vedellastina vedavatelaevade tarindite ja seadmete kohta. Seda eeskirja kohaldatakse 1. juulil 1986. a. või hiljem ehitatud laevade suhtes.

IMDG Code (*International Maritime Dangerous Goods Code*) – rahvusvaheline ohtlike kaupade mereveo eeskiri. See sisaldab peale eeskirjateksti ka ohtlike ainete loetelu (kus leheküljenumber on ohtliku aine koodnumbriks ehk merekoodiks – IMDG Code no.), aine UN no., EmS no., MFAG table no. ja teave märgi MARINE POLLUTANT kasutamise kohta. Ohtlikud ained klassifitseeritakse põhitaguri järgi. Ohtlikul ainel võib olla ka lisaohutegureid. Seda tuleb nende ainete veol arvestada. Ohtliku aine õigenimetus on IMDG Code'is trükitud suurtähtedega. Alates 1. jaanuarist 1993. a. on IMDG Code kasutusel riiklike eeskirjana.

IMO (*International Maritime Organization*) – Rahvusvaheline Mereorganisatsioon.

IMO laevasoovitused – soovitused trümmi, mahutisse, pumbaruumi, kütusemahutisse, kohverdamis-, karpkiilu, ballastimahutisse ja muudesse suletud ruumidesse sisenemise kohta (*Recommendations for Entering Cargo Spaces, Tanks, Pump-rooms, Fuel Tanks, Cofferdams, Duct Keels, Ballast Tanks and similar enclosed Compartments*, IMO). IMO laevasoovitused on toodud BC Code'i lisa F (*Appendix F*) või IMDG Code'i lisa F (*Appendix F*).

IMO sadamasoovitused – soovitused ohtlike ainete ohutu veo, töötlemise ja ladustamise kohta sadamas, IMO (*Recommendations on the Safe Transport, Handling and Storage of Dangerous Substances in Port Areas*, IMO).

ISO (*International Organization for Standardization*) – Rahvusvaheline Standardiseerimise Organisatsioon.

MARINE POLLUTANT – tekst kolmnurksel märgil näitab, et aine on IMO poolt kantud merereostusainete loetellu. Märk peab pealpäsimana ja olema loetav ka pärast pakendi kolmekuulist viibimist merevees.

MARPOL 73/78 (*International Convention for the Prevention of Pollution from Ships, 1973/78*) – rahvusvaheline konventsioon laevade põhjustatud merereostuse vältimise kohta, 1973/78. Eestis ühines 1992. a. MARPOL 73/78 lisadega I–V (*Annexes I–V*).

MFAG table no. (*Medical First Aid Guide table number*) – Meditsiinilise esmaabi juhendi tabeli number, mis vastab IMDG Code'i lisakõite (V kõide) 2. osa tabeli numbrile.

Ohtlik aine on keemiline ühend või ühendite segu, mis võib kahjustada inimest, keskkonda või omandit oma plahvatus-, tule-, kiirgus-ohu või mõne muu ohuteguri tõttu. Eeskirjas haarab mõiste ohtlik aine ka mõisteid ohtlik jääde, heide, materjal, toode või ese.

Ohtlik kaup on nii pakendis kui ilma pakendita (gaasina, vedel- või puistelastina) veetav ohtlik aine. Ohtliku kaubamereveol on kasutusel mõiste lasti täpne nimetus (the proper shipping name of cargo), mis võib kokku langeda mõistega ohtliku aine õige nimetus.

Ohtlike kaupade mereveo eeskiri, mille 1977. ja 1991. aastaväljaanded olid kasutusel endises NSV Liidus – *Pravila morskoiperevozki opasnõh gruzov* – (MOPOG) ili (*Pravila MOPOG, RD31.15.01 – 89*).

Ohtliku aine õige nimetus (*the proper shipping name*) on ohtliku aine nimetus perioodilises keemia- ja tehnikakirjanduses. Nende hulgas kõige autoriteetsem on referaatajakiri "Journal of Chemical Abstracts" ”. IMO dokumentides on ohtliku aine õige nimetus tavaliselt trükitud suurtähtedega. Ametlikes ja tehnilistes dokumentides ei ole lubatud piirduda ainult ohtliku aine kaubandusliku nimetusega.

Pakitud ohtlik kaup on (teisaldatav) kaubaüksus (võib olla ka pake), milles olev ohtlik aine on pakitud vastavalt IMDG Code'i 1. kõite lõigus 10 toodud pakendile (haarab ka mõisted veopakend, sise- ja välispakend), pakkematerjalile ja -viisileesitatud nõuetele. IMDG Code'i poolt klassi I, 2, 6.2 või 7 määratud ohtlike ainete pakkimisel on kasutusel mõistepakendusrühm; I pakendusrühma kuuluvad suurt ohu kujutavad ained, II rühma keskmist ohu kujutavad ained ja III rühma väikest ohu kujutavad ained.

Pädev riigiasutus on riiklik, piirkondlik või kohalik valitsusasutus, kellel on sadamate suhtes korraldavad- ja kontrollivad volitused. Eeskirja mõttes on pädev riigiasutus Keskkonnaministeerium, Sotsiaalministeerium, Teede- ja Sideministeerium, aga ka Riigi Mereinspeksioon, Riigi Päästeamet, Riigi Tehnilise Järelevalve Amet, Riigi Tervisekaitsekeskus, Riigi Tööinspeksioon, Riigi Veeteede Amet (edaspidi *Mereinspeksioon, Päästeamet, Tehnilise Järelevalve Amet, Tervisekaitsekeskus, Tööinspeksioon ja Veeteede Amet*) ning kohalik omavalitsus või mõni nende poolt määratud valitsusasutus.

Sadamavõim on isik või isikute rühm, keda on volitatud sadama tegevust korraldama.

UN no. – Ohtliku aine koondnumber, mis on talle antud ÜRO soovitustes ohtlike ainete veo kohta (*Recommendations on the Transport of Dangerous Goods*).

Ülohtlik aine on oma põhiohuteguri alusel IMDG Code'is paigutatud kas klassi 1 (*explosives* – lõhkeained ning plahvatusohtlikud ained ja esemed) või klassi 6.2 (*infectious substances* – nakkusohtlikud ained ja kultuurid) või klassi 7 (*radioactive materials* – radioaktiivsed ained), mille eriaktiivsus on 70 kBq/kg või kõrgem.

1.3. Sadamas kohaldatakse eeskirja mis tahes kauba suhtes, mis on ohtlik alljärgnevas nimistus esineva ühe või mitmeohtliku aine sisalduse tõttu:

1.3.1. Ohtlik aine, mida nimetab IMDG Code.

1.3.2. Ohtlik gaas, mida nimetab Gas Carrier Code või IGCCode.

1.3.3. Ohtlik vedelik, mida nimetab BCH Code IBC Code või MARPOL 73/78 lisa II.

1.3.4. Nafta või naftasaadus, mida nimetab MARPOL 73/78 lisa I.

1.3.5. Ohtlik tahke puisteaaine, mida nimetab BC Code'is lisa B.

1.3.6. Aine, mis oma füüsikaliste, keemiliste või bioloogiliste omaduste poolest peaks kuuluma mõnda punktides 1.3.1 – 1.3.5 esitatud loetellu.

1.3.7. Tühi pakend (mahuti, konteiner, teisaldatav mahuti, paakauto jm.), mis sisaldas punktides 1.3.1 – 1.3.6 nimetatud ohtlikku ainet, seni kuni ta ei ole piisavalt puhastatud ohtlikuaine jääkidest ja aurudest või/ja on see pakend täidetud ohutuainega nii, et ohtlikust ainest tingitud võimalik oht ontäielikult kõrvaldatud ning see on dokumentaalselt tõestatud.

1.3.8. Aine või toode, mille Keskkonnaministeerium või/ja Tervisekaitsekeskus on kandnud keskkonnaohtlike ainete loetellu.

1.3.9. Aine või toode, mille suhtes Tehnilise Järelevalve Amet või/ja Veeteede Amet nõuab eeskirja või mõne selle sättekohaldamist.

1.4. Ohtlike ainete klassifitseerimisel juhindutakse eeskirjas IMDG Code'ist.

1.5. Eeskirja kohaldamisel juhindutakse kehtivatest IMOsadamasoovitustest. Kui eeskiri ja IMO sadamasoovitused käsitlevad ühte ja sama nõuet erinevalt või eri mahus, siistuleb rakendada rangemat või täpsemalt esitatud nõuet.

1.6. Kui ohtliku kauba kavatsetaval vastuvõtul, töötlemisel, hoidmisel ja väljastamisel ilmneb asjaolusid, mida ei käsitleta kehtivates seadustes, eeskirjas ja IMOsadamasoovitustes, siis lahendab küsimuse Veeteede Amet.

1.7. Eeskirja täitmisel juhindutakse rahvusvahelistest eeskirjadest IMDG Code ja BC Code. Endises NSV Liidus kehtinud ohtlike kaupade mereveo eeskirja saab kasutada ainult abimaterjalina.

1.8. Klassi 1, 6.2 või 7 kuuluva üliohtliku aine sadamas vastuvõtu, töötlemise, hoiu ja väljastamise nõuded sätestatakse erieeskirjaga. Vastava eeskirja kehtestamiseni juhindutakse IMOsadamasoovitustest ja vastav tegevus kooskõlastatakse 1. klassiaine puhul Päästeametiga, 6.2 klassi aine puhul Tervisekaitsekeskusega ja 7. klassi aine puhul Keskkonnaministeeriumi, Päästeameti ja Tervisekaitsekeskusega.

1.9. Punktis 1.3.8 nimetatud keskkonnaohtliku aine võitoota sadamas vastuvõtu, töötlemise, hoiu ja väljastamise nõuded kehtestatakse erieeskirjaga, mille kehtestamiseni tuleb vastav tegevus kooskõlastada Mereinspeksiooniga.

1.10. Sadama töötajad, kelle otsene töö on seotud ohtlikukaubaga, peavad olema atesteeritud. Atesteerimiskorra tähtsustab Veeteede Amet; kuni selle kehtestamiseni korraldab atesteerimist sadamavõim.

1.11. Kuni töökaitset ja töötervishoidu ohtlike ainete olemasolul sadamas sätestavate õigusaktide kehtestamiseni annavad sellesisulist nõu Tööinspeksioon ja Tervisekaitsekeskus.

1.12. Ohtliku kauba vastuvõtul, töötlemisel, hoiul või/ja väljastamisel toimunud õnnetusjuhtum võetakse arvele, kui seekahjustas inimest (inimesi), keskkonda või/ja omandit. Sellesasjas korraldatakse juurdlus vastavalt kehtivale korrale.

2. Ohtlike kaupade vastuvõtt ja väljastus sadamas

2.1. On lubatud vastu võtta, hoida ja veoks väljastada ohtlikku kaupa, mille vastuvõttu ja sadamas hoidmist Keskkonnaministeerium või/ja Tervisekaitsekeskus ja kohalik omavalitsus ei ole keelanud.

2.1.1. Keelatud ohtlike ainete loetelu koos UN no., BC Codeno. ja/või IMDG Code no. ning sadama nimetamisega jõustub pärast selle avaldamist Riigi Teataja Lisas.

2.1.2. Kuni punktis 2.1.1 mainitud ohtlike ainete loetelu jõustumiseni kohaldatakse punktides 1.5., 1.6 ja 1.8 toodud nõudeid.

2.2. Punktiga 2.1 keelatud ohtlikku kaupa on lubatud sadamas vastu võtta ja hoida, kui merepäästetööde ajaldpäästetööde tegija või tema poolt volitatud isik sedakirjalikult taotleb. Vajaduse korral määrab merepäästetööde tegija isiku, kes korraldab sadamas ohtliku kauba vastuvõtu, paigutamise ja äraviimise või kahjutuks tegemise.

2.3. Sadamas vastuvõetav pakitud ohtlik kaup peab olema nimetatud, pakitud ja märgitud (varustatud siltidega ja plakatitega) IMDG Code'i nõuete kohaselt, kui sadamavõim, kaubakäsitlusõigust omav isik või tema esindaja ja laevaomanik ei ole kehtiva (te) riikidevahelise (te) lepingu (te) raames teisiti kokkuleppinud või ei ole sätestatud teisiti.

Merereostusainete loetelus nimetatud ainet sisaldavkaubaüksus peab olema varustatud märgiga MARINE POLLUTANT. Sedanõuet ei saa välistada ükski seadusandlik akt ega kokkulepe.

2.4. Kui ühte kaubaüksusse on IMDG Code'i nõuete kohaselt kokku pakitud mitu erinevat ohtlikku ainet, siis tuleb sedakaubaüksust töödelda temas leiduva, kõige rangemate ohutusnõuetejärgimist nõudva ohtliku aine järgi.

2.5. Kui sadamasse saabub ohtlik kaup, mille pakkimisel, deklareerimisel või/ja sadamasse toomisega on eiratud kehtivaid seadusi ja eeskirju, siis ei tohi seda ohtlikku kaupa mereveoks väljastada ning selles asjas korraldatakse juurdlus vastavalt Teede- ja Sideministeeriumi poolt kehtestatud korrale.

2.6. Nii meritsi kui ka maitsi saabuvast ohtlikust kaubast tuleb sadamale ette teatada vähemalt 10 ööpäeva; leppeliselt võib seda lühendada 24 tunnini. Teade peab sisaldama kauba õigenimetuse ja võimaluse korral UN no., ohtliku aine klassi IMDG Code'i järgi, teabe ohtliku aine leekpunkti või selle temperatuurivahemiku kohta ning kauba koguse. Klassi 1, 2, 6.2 või/ja 7 ohtlikku ainet sisaldava kaubaüksuse kohta tuleb esitada lisateave vastavalt IMDG Code'i 1. köite lõigus 9 toodud nõuetele. Laevaga saabuva pakitud ohtliku kauba kohta tuleb lisaks eeltoodule teatada veel ohtliku aine lisaohutegurid, selle pakendusrühm ja ohtlikku ainet sisaldavate kaubaüksuste arv.

Kuni vastava korra sätestamiseni peab ohtliku kauba käsutusõigust omav isik või tema esindaja hankima klassi 1, 2, 6.2 või/ja 7 kuuluva ohtliku aine sadamasse saatmiseks loa Keskkonnaministeeriumi ja Sotsiaalministeeriumi poolt määratud pädevalt riigiasutuselt.

2.7. Sadam on kohustatud pärast punktis 2.6 toodud teatesaamist sellest informeerima Päästeametit ja Tervisekaitsekeskust või temale alluvat talitust vähemalt 24 tundi enne ohtliku kauba saabumist sadamasse vastavalt nende tekitajate juhistele, kui ei ole sätestatud teisiti.

3. Ohtliku kauba hoiustamine sadamas

3.1. Ohtlikku kaupa võib hoiustada sadamas vigastamatapakendis või puistena eraldi asuvas, ohutusnormide järgiehitatud või kohandatud laos või hoiukohas. Ladu või hoiukoht peab võimaldama eri liiki ohtlike kaupade nõuetekohast eraldamist (vt. punkt 6). Eraldamisnõue kehtib ka ohtliku ainega raudteevaguni, sõiduki ja selle haagise, poolhaagise, konteineri, vahetuspaagi, paakkonteineri, anumate kogumi jateiste samalaadsete kaubaüksuste kohta (vt. ka punkt 2.4). Hoiukoht või ladu peab olema varustatud IMDG Code'i nõuetelevastavate selgelt nähtavate ning ohu liigist teatavate hoiatussiltidega või/ja -tahvlitega, kaitse- ning abivahenditega, mis võimaldavad vältida seal hoitavast kaubast tulenevat ohtu ja kiiresti kõrvaldada õnnetusjuhtumi tagajärgi.

3.1.1. Kui puuduvad riiklikult kehtestatud normid ohtlikukauba lao ja hoiukoha kohta, siis tuleb vastava ehitus- või ümberehitusprojekti koostamisel, lao ja hoiukoha ehitamisel või ümberpaigutamisel, kaitse- ja abivahenditega seadmistamisel ning hoiatussiltidega või/ja -tahvlitega varustamisel järgida ehitus- ja ohutusnorme, mis oma nõudmistelt ei ole nõrgemad vastavatest ISO normidest.

3.1.2. Ohtlikku kaupa võib ladustada merekõlblikusujuv vahendis antud ohtliku kauba vedu lubava ja kehtivasertifikaadi olemasolul, mille on välja andnud Eesti Vabariigi poolt volitatud klassifikatsioonühing või Veeteede Amet. Ujuv vahendit tohib lastida kuni laadjooneni.

3.2. Ohtliku aine ladu või hoiukoht peab sadamas olema paigutatud sinna, kuhu liikurpäästevahendid ligi pääsevad. Kõrvalised isikud ei tohi ohtliku aine hoiukohta või lattu pääseda.

3.3. Kõik sadama lattu või hoiukohta paigutatavad ohtlikud kaubad tuleb sisse kanda ohtliku kauba laoraamatusse, mille vormon ametliku näidise kinnistamiseni vaba. Laoraamatusmärgitakse järgmised andmed: kauba saabumise ja ärasaatmise kuupäev, ohtliku aine õige nimetus, kogus, asukoht sadamas, EmSno. või viide sadamas kehtivale hädaolukorras tegutsemise juhendile, MFA G table no. või viide sadamas kehtivale meditsiinilise esmaabi juhendile, UN no., IMDG Code no. või/ja BC Code no. Kui aine on mitmeti ohtlik, siis märgitakse laoraamatusse ka teised ohutegurid.

Ohtliku kauba laoraamatu kohustuslik lisa peab sisaldama ohtliku kauba saatesertifikaadi koopiat.

3.3.1. Kui ohtlik kaup paigutatakse lattu või hoiukohta, tuleb ohtliku kauba laoraamatusse märkida ka kaubaüksuse (sõiduk, haagis, raudteevagun, konteiner, vahetuspaak, paakkonteiner, anumate kogum jms.) nimetus ja registreerimisnumber.

3.3.2. Sadama õnnetuse korral peab ohtliku kauba laoraamato lema kohe kättesaadav päästetööde tegijale ja õnnetusjuhtumit tagajärgede kõrvaldajale.

3.3.3. Ohtliku kauba laoraamatut koos kohustusliku lisaga säilitatakse kümme aastat pärast viimast sissekannet, kui ei ole sätestatud teisiti.

3.4. Ohtlikku kaupa sisaldavat vigastatud pakendit ei ole lubatud laeval, laos või hoiukohas parandada, välja arvatud juhul, kui see väldib suuremat ohtu inimestele või/ja keskkonnale ja laevale, ning registreeritakse sadamavõimude poolt.

3.5. Ohtliku kauba vigastatud pakendit võib parandada jakaupa ümber pakkida sadamavõimu poolt ettenähtud kohas ja korras. Ümber pakkida on lubatud ainult märgistusetapakendisse, kui ei ole sätestatud teisiti. Ohtlik kaup tuleb pakkida ja märgistada IMDG Code'i nõuete järgi.

3.5.1. Tühjendatava ohtliku kauba pakendile peab märgistus jääma kuni pakendi lõpptühjendamiseni ja -puhastamiseni, pärast seda tuleb märgistus kohe ja täielikult eemaldada võimaskeerida.

3.5.2. Ohtliku kauba jääkide ja sellega saastatud heitmetekogumisel, kahjutuks tegemisel ja kõrvaldamisel tuleb juhinduda jäätmeseadusest ja selle alamalseisvatest aktidest.

3.6. Ohtliku kauba olemasolul sadamas on lubatud tuletöid (ka kuumneetimist) teha ainult sadaimavõimu kirjalikul loal.

3.7. Ohtliku vedeliku ja gaasi hoidla ning selle juurde kuuluvad torujuhtmed ning abiseadmed peavad nii tehniliselt kui ka keskkonnaohutuse seisukohast vastama riiklikult kehtestatud normidele. Vastav ehitus- või ümberehitusprojekt peab kehtestatud korras läbima keskkonna- ja tehnilise ekspertiisi. Riiklike normatiivaktide puudumisel võib kasutada norme, mis omanõudmistelt ei ole nõrgemad vastavatest ISO normidest.

4. Sadamavõimu kohustused ja õigused

4.1. Sadamavõim korraldab ja kontrollib vastavalt kehtivatele seadustele ja juhendmaterjalidele ohtlike kaupade nõuetekohast vastuvõtmist, ärasaatmist, töötlemist ja hoidmistsadamas ning ohtlike kaupade laoraamatu pidamist.

4.2. Sadamavõim peab arvestama kõigi antud kaubast tulenevate teadaolevate ohtudega ning tegema kõik endast oleneva, et tagada sadamas ja selle naabruses inimeste ja keskkonnaohutus.

4.3. Sadamavõim korraldab juhendite koostamist ohuolukorradest tegutsemise ja sadamas olevast ohtlikust kaubast juhtivate õnnetusjuhtumite tagajärgede kõrvaldamise kohta ning nõuab nende juhendite alusel ohtlike kaupadega tegelevatele töötajatele praktiliste õppuste korraldamist. Kuni riiklike juhendite jõustumiseni otsustab praktiliste õppuste kestuse ja sagedusesadamavõim arvestusega, et iga töötaja osaleks taolistel õppustel vähemalt korra viie aasta jooksul.

Sadamavõim peab tagama, et töö ohtliku ainega otseselt kokkupuutuv inimene oleks varustatud töö ja ohtliku aineiseloole vastava kaitseriistusega ja -vahenditega.

4.4. Sadamavõim peab tagama, et sadamas oleva või sadamassesabaava ohtliku kauba veoga ja hoiuga seotud rahvuslikud ja rahvusvahelised õigusaktid ning muud vajalikud dokumendid ning teabematerjalid oleksid selle kaubaga sadamas tegelevatele isikutele kättesaadavad.

4.5. Sadamavõim on kohustatud juhinduma jäätmeseadusest, selle alamalseisvatest aktidest ja MARPOL 73/78 nõuetest sadamastöödeldavate ohtlike ainete jääkide, nendega saastatud heitmete, heit-, ballast-, pils- ja pesuvee vastuvõtu korraldamisel laevadelt ning sadama hoiukohtadest.

4.6. Sadamavõimul on õigus pöörduda pädeva riigiasutuse poole ettepanekutega täiustada ohtlike kaupade sadamastöötlisega ja hoiuga seotud seadusi.

5. Ohtlike kaupade töötlemine (lastimine ja lossimine)

5.1. Laev lastitakse või lossitakse ohtliku kaubagavastavalt sadamas kehtestatud ning Päästeamet, Tervisekaitsekeskuse ja Keskkonnaministeeriumiga kooskõlastatute eeskirja(de)le.

5.2. Punkti 5.1 sättest võib kõrvale kalduda juhul, kui see võimaldab vältida suuremat ohtu inimestele ja/või keskkonnale või kui tegu on merepäästetöödega.

5.3. Enne töö alustamist ohtliku kaubaga peab töötajal läbima arstliku läbivaatuse vastavalt Tervisekaitsekeskuse poolt kehtestatud korrale.

Ohtlikku kaupa töötlev inimene ei tohi olla alkoholi- või/ ja narkootikumijoobes või joobe jääknähtudes. Suitsetada võib ainult selleks eraldatud kohas.

5.4. Nii kail kui laeval tuleb võimaluse korral vältida mistahes kauba tõstmist üle ohtliku kauba.

5.5. Kui laeva lastiks on nii ohtlik kui ka eeskirja mõttesohutu kaup, siis on soovitatav ohtlik kaup lastida viimasena jalossida esimesena.

5.6. Tuleb vältida ohtliku kauba lastimist ja lossimist riski suurendavates ilmastikutingimustes.

5.7. Puistelastina veetavaid ohtlikke kaupu tuleb lastidaja lossida nii, et tekiks võimalikult vähe tolmu või/ ja tolmining puistematerjal ei satuks atmosfääri, maapinnale või/ javette. Põleva puistematerjali puhul tuleb vältida plahvatusohtliku õhu ja tolmu segu tekkimist.

5.8. Sisenemisel kinnisesse laoruumi, hooldlasse, mahutisse, kaevu või mõnda teise halvasti tuulutatud ruumi, kus hoitakse hapnikku neelavat või mürgist auru või gaasi eraldavat ainet või kui ruumist on õhk välja tõrjutud, järgitakse IMO laevasoovitusi.

6. Sadama laos ja hoiukohas ohtlike kaupade (välja arvatud üliohtlikku ainet sisaldav kaup) eraldamise nõuded

6.1. Ohtlik kaup paigutatakse hoiukohta või lattu ja eraldatakse teistest ohtlikest kaupadest sadamavõimu juhendite järgi.

6.2. Ohtlike kaupade eraldamisel laos või hoiukohas tuleb juhendada eeskirja lisa tabelist. Kui laona kasutatakse punktis 3.1.2 nimetatud ujuvahendit, siis tuleb ohtlike kaupade eraldamisel juhendada IMDG Code'i 1. köite lõikudes 14 ja 15 toodud nõuetest.

6.3. Ohtlikku ainet sisaldavad kaubaüksused eraldatakse järgmistele üldsätete kohaselt:

6.3.1. Kaubaüksuse puhul, mis sisaldab mitme ohuteguriga ohtlikku ainet lähtutakse kõige rangemaid eraldusnõudeid vastavalt ohutegurist. Kui kaubaüksuses on erinevad ohtlikud ained, siis toimitakse nii nagu punktis 2.4.

6.3.2. Eri klassidesse kuuluvaid pakitud ohtlike aineid (kaubaüksusi) ei tohi hoida üksteise peal. See nõue kehtib kakaubaüksuste kohta, mis sisaldavad samasse klassi kuuluvaid kuuderinevate lisaohuteguritega ohtlike aineid või kuuluvad needained 8. klassi.

6.3.3. Ohtlike aineid sisaldavaid konteinereid, vahetuspaake ja paakkonteinereid ei tohi hoida üksteise peal, laduda riita või toetada üksteise najale. Sadama juhendiga võib teha erandit kinnistele konteineritele, mis sisaldavad samaklassi ohtlike aineid, 8. klassi kuuluvad ohtlikud ained peavad olema samad ained. Konteiner tuleb ladustada nii, et tema uksele (ustele) jakahel küljele pääseks vabalt ligi.

6.3.4. Mürgine ohtlik kaup (klass 6.1 ja 2.3) tuleb eraldada toiduainetest ja loomasöödadest lisa tabelis toodud eraldustähise Skohaselt.

6.3.5. Ohtlike ainete, välja arvatud punktis 6.3.4 mainitute korral, eraldusnõuded ei ole kohustuslikud kaupadesadamaveol.

6.3.6. Kaubaüksuse seisundi ja mürgistuse kontrolliks peabiga kaubaüksuse ümber olema vähemalt 1 m laiune vaba ruum.

Lisa
«Ohtliku kauba sadamas vastuvõtu, töötlemise, hoiu ja väljaandmise eeskirja» juurde

Tabel ohtlikku ainet sisaldava kaubaüksuse eraldamiseks teistest kaubaüksustest												
Ohtliku aine klass IMDG Code'i järgi	2.1	2.2	2.3	3	4.1	4.2	4.3	5.1	5.2	6.1	8	9
2.1 – põlev gaas	O	O	O	S	A	S	O	S	S	O	A	O
2.2 – mittepõlev gaas	O	O	O	A	O	A	O	O	A	O	O	O
2.3 – mürkgaas	O	O	O	S	O	S	O	O	S	O	O	O
3 – põlev vedelik	S	A	S	O	O	S	A	S	S	O	O	O
4.1 – põlev tahkis	A	O	O	O	O	A	O	A	S	O	A	O
4.2 – isesüttiv tahkis	S	A	S	S	A	O	A	S	S	A	A	O
4.3 – vee toimelpõlevat gaasi eraldav tahkis	O	O	O	A	O	A	O	S	S	O	A	O

5.1 – oksüdeeriv aine	S	O	O	S	A	S	S	O	S	A	S	O
5.2 – orgaaniline peroksiid	S	A	S	S	S	S	S	S	O	A	S	O
6.1 – mürkaine	O	O	O	O	O	A	O	A	A	O	O	O
8 – sööbeaine	A	O	O	O	A	A	A	S	S	O	O	O
9 – muu ohtlik aine*	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O

	Eraldustähised:
O –	Pake, pehme väikekonteiner, haagis, poolhaagis, alus ei ole vaja eraldada;
A –	eraldada vähemalt 3 m;
S	eraldada lahtises hoiukohas vähemalt 6 m, katuse all võikinnises laos vähemalt 12 m või tulemüüriga.
	Suletud konteiner, vahetuspaak, pakkonteiner, sõiduk ei ole vaja eraldada;
O	ei ole vaja eraldada;
A	ei ole vaja eraldada;
S	eraldada lahtises hoiukohas vähemalt 3 m, katuse all võikinnises laos vähemalt 6 m või tulemüüriga.
	Lahtine sõiduk, kaubavagun, pealt lahtine konteiner ei ole vaja eraldada;
O	eraldada vähemalt 3 m;
A	eraldada lahtises hoiukohas pikisuunas ja külgedelt vähemalt 12 m või tulemüüriga**.
S	

* Hõlmab ka punktis 1.3.8 ja 1.3.9 loetletud ohtlikudained, kui pädev riigiasutus ei ole teisiti sätestanud.

** Konteineri, vahetuspaagi, sõiduki, haagise ja vagunipuhul võrdsustatakse 3 m 20'-se (20 jala laiuse) konteineri, raudteeveoki, sõiduki, haagise või nende rea laiusega, pikisuunas mõõdetakse kaugust puhvritest või haakeseadistest.